

Jakter på nye svar

Matallergi er et stadig økende problem i den vestlige verden, og det er barn i alderen to måneder til tre år som er mest utsatt. En ny britisk studie håper å kunne komme nærmere svaret på hvordan denne typen allergi best kan forebygges.

■ av CAMILLA GREVSTAD LAXTON

Mens det tidligere var vanlig å gi grøt og puréer til spedbarn allerede i tre til fire måneders alder, har de fleste vestlige land de siste årene fulgt Verdens Helseorganisasjons nye retningslinjer om senere introduksjon av fast føde.

Fullamning i 6 måneder er blant annet sett på som et viktig forebyggende tiltak mot matvareallergi, spesielt for barn i allergibelastede familier. I land som Norge og Storbritannia understreker helsemyndighetene også viktigheten av å drøye introduksjon av potensielt allergifremkallende matvarer som egg, kumelk, skalldyr, fisk og gluten i spedbarnskostholdet og å introdusere disse med varsomhet.

Forebygging under lupen

Inntil nylig har det hersket bred enighet i forskermiljøer om at en slik fremgangsmåte virker forebyggende med tanke på matallergi.

Nå hevder imidlertid en britisk mataller-

gistudie, EAT, at det hittil faktisk ikke finnes konkrete forskningsresultater som kan påvise at en slik fremgangsmåte er den beste.

EAT står for "Enquiring About Tolerance", eller "undersøkelse av (in-)toleranse" på norsk. Dette er den første kliniske studien av sitt slag som ser på sammenhengen mellom tidlig/sen introduksjon av fast føde og allergifremkallende matvarer generelt.

Base på travelt London-sykehus

Den britiske studien søker å teste hypotesen om at introduksjon av seks allergifremkallende matvarer i kostholdet til spedbarn fra tre måneders alder, sammen med kontinuerlig amming, vil føre til et redusert omfang av matallergi innen fylte tre år.

Studien ledes av professor i barneallergologi, Dr. Gideon Lack, som er overlege ved barneallergivdelingen ved et av Londons største sykehus, nemlig Guy's and St Thomas' NHS Foundation Trust. Det er også her EATs forskerteam holder hus. De har base på sykehusets barneavdeling, som går under navet

Evelina's Children Hospital.

Rekrutteringsprosess

EAT-studien er en randomisert klinisk studie

Babymat, vanlig mat eller bare morsmelk. Det er mange krav og mye som kan forvirre nybakte foreldre. (foto: colourbox.com)

som ble opprettet for omlag ett år siden. Staben er i full gang med rekrutteringsprosessen; målet er å knytte til seg hele 2 500 barn under tre måneders alder, samt deres mødre.

Barna blir delt inn i to like store grupper. Den ene gruppen vil få introdusert seks allergifremkallende matvarer fra tre måneders alder, som gis i tillegg til morsmelk. Den andre gruppen vil kun følge de britiske helsemyndigheters retningslinjer for introduksjon av fast føde; det vil si fullamning i seks måneder. Barna i begge gruppene vil få medisinsk oppfølging frem til fylte tre år.

I følge hjemmesiden til EAT er resultater fra tidligere studier som har sett på sammenhengen mellom senere introduksjon av fast føde og matallergi, svært sprikende. EAT-studien tar blant annet også utgangspunkt i at det i Storbritannia har vært påvist et økt antall matallergitilfeller innenfor en lengre

periode der senere introduksjon av fast føde samtidig også ble mer utbredt.

Inspirert av ny teori

Nyere forskning kan tyde på at tidlig introduksjon av allergifremkallende matvarer faktisk kan beskytte kroppen mot utviklingen av matvareallergi, i følge EATs forskerteam. Teorien går ut på at gjentatte inntak av en allergifremkallende matvare i svært ung alder vil lære opp kroppens immunsystem til å kunne tolerere matvaren slik at en allergi knyttet til denne matvaren ikke utvikles når barnet blir eldre.

Nyere forskningsresultater fra andre deler av verden påviser at utbredt tidlig introduksjon av et allergen som f.eks. peanøtter i spedbarnskosten, ikke er synonymt med et stort antall allergiske tilfeller.

Snarere tvert i mot, har det vist seg i asiatiske og afrikanske land er peanøtter en

Muligheten for å forebygge matallergi skjer på et tidlig tidspunkt i livet tror forskeremaet som arbeider med undersøkelse av mattoleranse i EAT-studien. (foto: colourbox.com)

viktig del av kosten og gis også til spedbarn. I disse landene er det påvist langt færre tilfeller av peanøttallergi enn i vestlige land, hvor det anbefales å introdusere peanøtter i kosten langt senere.

Det kan virke som om den britiske studien nyter godt av å kunne samarbeide med peanøttallergistudien LEAP, som ble omtalt i AstmaAllergi tidligere i år. LEAP (Learning Early About Peanut allergy) holder nemlig til i samme lokaler og er også under ledelse av blant andre professor Gideon Lack.

– Vi tror at det tidsrommet vi har til rådighet for å kunne påvirke en forebygging av

Fakta om EAT:

- EAT står for Enquiring About Tolerance, som betyr "undersøkelse av toleranse".
- Studien vil undersøke om introduksjon av enkelte matvarer tidlig i spedbarnsfasen (i tillegg til amming) kan ha en forebyggende effekt på utvikling av matvareallergi.
- Studien ble opprettet i 2009 og forventes å avsluttes i 2015.
- EAT-teamet jobber mot å rekruttere 2 500 spedbarn under 3 måneder, samt deres mødre. Barna blir tilfeldig inndelt i to like store grupper.
- Den ene gruppen får introdusert 6 allergifremkallende matvarer fra tre måneders alder, som gis i tillegg til morsmelk. Den andre gruppen vil kun få morsmelk de første 6 måneder.
- Det føres loggbok over barnas kostinntak under studien.
- Barnas mødre blir også bedt om å føre loggbok over sitt eget kosthold, både under graviditeten og så lenge de ammer.
- EATs forskergruppe legger vekt på at denne studien ikke endrer de gjeldende generelle anbefalinger om å fullamme (kun morsmelk) de første 6 måneder av barnets liv.

Jakter på nye svar

fra side 7

matallergier kan være helt tidlig i livet, uttaler EATs forskerteam på sine hjemmesider. Her kan vi lese at foreløpige resultater fra den beslektede LEAP-studien avslører at spedbarns overfølsomhet overfor enkelte matvarer utvikles på et langt tidligere stadium enn tidligere antatt.

Banebrytende forskning

Det viste seg nemlig at 10 % av spedbarn under seks måneder som ellers kvalifiserte seg til å delta i denne peanøttstudien, likevel ikke kunne delta fordi de allerede hadde utviklet en vesentlig overfølsomhet for peanøtter. Selv om ingen av spedbarna hadde hatt inntak av peanøtter før de ble med i LEAP-studien, ble det påvist antistoffer mot peanøtter i blodet til hele 40 % av barna allerede ved 4 måneders alder.

Dr Glenis Scadding er president for den britiske foreningen for allergi og klinisk immunologi, BSACI (British Society for Allergy and Clinical Immunology). Hun stiller seg svært positiv til både LEAP-studien og EAT-studien: – Begge disse studiene er banebrytende for vår kunnskap om utvikling av matvareallergier og sannsynligvis også for hvordan

de kan forebygges, sier hun.

Ser også på astma, eksem og høysnue

Professor Lack, som nylig mottok den prestisjetunge forskningsprisen "William Frankland Award" fra BSACI, har som forsker de siste årene fokusert på omfanget av matallergier hos barn og forholdet mellom matallergier, eksem og astma.

Selv om EAT-studien først og fremst tar for seg forebygging av matvareallergi hos barn, ønsker studien samtidig å se på om resultatene de kommer fram til, også vil være overførbare til andre typer allergier. Det er da særlig forebygging av astma, eksem og høysnue det fokuseres på.

EATs forskerteam er for tiden ikke tilgjengelig for kommentar, men Dr Gideon Lack og hans stab håper imidlertid å kunne komme nærmere et svar på hvordan matallergi kan forebygges når studien avsluttes i 2015. ■

Skeptisk til fulllamming

Ragnhild Halvorsen i NAAFs legeråd er skeptisk til rådene om fulllamming i hele 6 måneder – les mer på side 46.

Venter du barn eller har du nettopp fått en fersking i huset? Du finner masse nyttig lesestoff på www.naaf.no/fersking Du kan også bestille en gratis smekke til den lille. Vi sender ut så lenge lageret rekker

NORGES STØRSTE UTVALG FOR ALLERGIKERE

Her ser du noen av våre produkter for allergikere og personer med matintoleranse. Utvalget består av alt fra råvarer, ferdigmat til vaskemidler og produkter innen personlig pleie. Kontakt en av våre allergiansvarlige i butikken dersom du har spørsmål.

